

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2018/59 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı : 2021/95

Karar Tarihi: 4/3/2021

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Milliyetçi Hareket Partisinin 2017 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Recep KÖMÜRCÜ, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ'in katılımlarıyla 13/2/2019 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. Milliyetçi Hareket Partisinin 2017 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. Milliyetçi Hareket Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2017 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanıp Raportör Ömer DURSUN tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

4. Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin 2017 yılı gelirler toplamının 41.268.708,91 TL, bir önceki yıldan devreden nakit toplamının 4.985.696,31 TL, geçen yıldan devreden alacak tahsili toplamının 8.186.05 TL, yıl sonundaki borç toplamının 1.867.212,16 TL olduğu ve giderler toplamının 39.219.037,47 TL, geçen yıldan kalan borç ödemelerinin 2.976.249,97 TL, gelecek yıla devreden nakit toplamının 5.934.515,99 TL olduğu anlaşılmaktadır.

5. Partinin 2017 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu; bu hâliyle 2017 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 31.918.351,7 TL olup bu tutarın 1.948.106,62 TL'si faiz ve nemalandırma gelirlerinden, 28.653.663 TL'si devlet yardımlarından, 995.000 TL'si demirbaş satış gelirlerinden ve 321.582,08 TL'si diğer gelirlerden oluşmaktadır.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

8. Parti il örgütlerinin gelirleri toplamı 9.350.357,21 TL olup bu tutarın 134.730,63 TL'si üye giriş aidatından, 2.007.974,30 TL'si üye yıllık aidatından, 5.508.282,05 TL'si bağışlardan, 1.697.835 TL'si yardımlardan ve 1.535,23 TL'si diğer gelirlerden oluşmaktadır.

9. Parti il örgütlerinin 2017 yılı kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan incelemede gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 29.783.918,93 TL olup bu tutarın 6.989.495,88 TL'si personel giderlerinden, 203.673,07 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 647.495,29 TL'si kırtasiye ve büro giderlerinden, 609.396,42 TL'si haberleşme giderlerinden, 556.962,46 TL'si taşıma giderlerinden, 320.545,90 TL'si seyahat giderlerinden, 211.026,75 TL'si kira giderlerinden, 2.420.760,85 TL'si bakım onarım giderlerinden, 962.686,80 TL'si ısınma aydınlatma ve temizlik giderlerinden, 442.229,28 TL'si vergi, sigorta, noter giderlerinden, 2.782.431,58 TL'si demirbaş giderlerinden, 1.697.835 TL'si teşkilata yardım giderlerinden, 199.969,52 TL'si araştırma, geliştirme ve eğitim giderlerinden, 2.000.400,60 TL'si toplantı giderlerinden, 8.950.890,25 TL'si propaganda-tanıtım ve seçim giderlerinden ve 788.119,28 TL'si çeşitli genel giderlerinden oluşmaktadır.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Giderleri

12. Parti il örgütlerinin giderleri toplamı 9.435.118,54 TL olup bu tutarın 198.444,89 TL'si personel giderlerinden, 1.112.916,28 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden,

339.681,19 TL'si kırtasiye ve büro giderlerinden, 481.581,61 TL'si haberleşme giderlerinden, 249.516,57 TL'si taşıma giderlerinden, 280.341,28 TL'si seyahat giderlerinden, 3.083.709,72 TL'si kira giderlerinden, 286.667,65 TL'si bakım onarım giderinden, 917.622,69 TL'si ısınma aydınlatma ve temizlik giderlerinden, 113.650,15 TL'si vergi, sigorta, noter giderlerinden, 138.747,91 TL'si demirbaş giderlerinden, 103.506,00 TL'si teşkilata yardım giderlerinden, 147.687,30 TL'si bayrak, rozet, afiş giderlerinden, 30.118 TL'si araştırma geliştirme ve eğitim giderlerinden, 186.595,70 TL'si toplantı giderlerinden, 270.149,61 TL'si seçim giderlerinden ve 1.494.181,99 TL'si çeşitli genel giderlerden oluşmaktadır.

13. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

14. Partinin 2017 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede 2.921.179,49 TL tutarında taşınır ve taşınmaz mal ediniminin olduğu anlaşılmıştır.

15. Partinin 2017 yılında 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesi uyarınca değeri 100 TL'yi aşan ve Genel Merkez kesin hesabında kayıtlı olan toplam 2.782.431,58 TL'nin 576.103,55 TL'sinin demirbaş, 2.056.328,03 TL'sinin taşıt; 150.000 TL'sinin illere ait bina edinim giderlerinden oluştuğu anlaşılmaktadır.

16. İl örgütlerine ait toplam 138.747,91 TL değerindeki alımların 49.363,86 TL'si demirbaş, 89.384,05 TL'si taşınmaz mal edinimden oluşmaktadır.

17. Yapılan incelemede Partinin 2017 yılı içinde gerçekleştirdiği 2.921.179,49 TL tutarındaki taşınır ve taşınmaz mal ediniminin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu tespit edilmiştir.

IV. SONUÇ

Milliyetçi Hareket Partisinin 2017 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2017 yılı kesin hesabında gösterilen 41.268.708,91 TL gelir, 4.985.696,31 TL bir önceki yıldan devreden nakit, 8.186,05 TL geçen yıldan devreden alacak tahsili ve 1.867.212,16 TL yıl sonundaki borç toplamı ile 39.219.037,47 TL gider, 2.976.249,97 TL önceki yıldan kalan borç ödemeleri 5.934.515,99 TL ve gelecek yıla devreden nakit toplamı ile 2.921.179,49 TL tutarındaki taşınır ve taşınmaz mal ediniminin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 4/3/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
Basri BAĞCI

Üye
İrfan FİDAN